

Mijn weekblad

Redacteur Ton Oosterhuis

Vorige week verscheen *Mijn weekblad* voor de laatste keer met een puzzelbijlage over het leven van kalief Abdallah al-Mamoen. In dit nieuwe jaar zal een nieuwe puzzelreeks als bijlage verschijnen, gewijd aan het werk van de belangrijkste puzzelmaker uit de negentiende eeuw.

Sam Loyd (1841-1911)

De grote puzzelmaker van de negentiende eeuw

In de komende weken zal de puzzelrubriek van *Mijn weekblad* geheel zijn gewijd aan het werk van Sam Loyd, een van de belangrijkste puzzelmakers van de negentiende eeuw.

Sam Loyd werd geboren in Philadelphia, maar zijn ouders verhuisden al gauw naar New York, waar hij de middelbare school bezocht. Hij speelde met de gedachte ingenieur te worden, maar gaf dat idee op toen zijn puzzels geld in het laatje begonnen te brengen. Loyd werd allereerst beroemd met zijn schaakproblemen. Hij was net veertien toen hij met zijn broers Thomas en Isaac, van wie de laatste later eveneens een bekende

opsteller van schaakproblemen werd, een schaakclub begon te bezoeken. Sams eerste vraagstuk verscheen datzelfde jaar, en tegen de tijd dat hij zestien werd, was hij redacteur van de schaakproblemenrubriek van *Chess Monthly*.

Later begon hij met het produceren van verbaazingwekkende puzzels. Die verschenen eerst in de *Brooklyn Eagle*. Later redigeerde hij een aantal jaren lang een puzzelblad, *Sam Loyd's Puzzle Magazine*.

Volgens een vriend van Loyd dienden zijn ideeën “zich in drommen tegelijk bij hem aan, vaak zo snel dat hij ze niet volledig kon analyseren. Toch was zijn talent om puzzels razendsnel te analyseren bijna ongeëvenaard. Hij was in staat een idee van veel kanten tegelijk te bekijken; hij keek altijd het eerst wat de mogelijkheden als puzzel waren, daarna hoe humoristisch het was, en ten slotte hoe artistiek het was.”

Na zijn dood bleef zijn zoon, die ook Sam heette, doorgaan met het bedenken van puzzels voor kranten. Hij stelde ook verzamelingen van het werk van zijn vader samen. Hij had niet zoveel talent als zijn vader, maar wel veel lef. Hij bestond het om nog in 1928 boeken te schrijven met titels als *Sam Loyd and his Puzzles: An Autobiographical Review*. Hij had al eerder, in 1914, *Sam Loyd's Cyclopaedia of 5000 Puzzles, Tricks and Conundrums* samengesteld.

In 2013 herdacht *The Sam Loyd Company* in Amerika het feit dat precies 145 jaar geleden Sam Loyd zijn eerste puzzel publiceerde. Voor mij is dit aanleiding om zijn werk uit de vergetelheid op te diepen en voor mijn hedendaagse lezerskring te bewerken. Ik hoop dat het hen evenveel plezier kan bezorgen als de verhalen van kalief al-Mamoen zoveel maanden hebben gedaan.

Over de toekomst dan maar

Mijn kijk op het afgelopen jaar in het vorige nummer leidde tot veel afwijzende reacties. Ik ben een ouwe brompot. Vanaf volgende week dan maar over het voorspellen van de toekomst. Het is alleen de vraag of je daar positiever van wordt.